

แผนบริหารความเสี่ยง
ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้นำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร เพื่อเป็นเครื่องมือป้องกันหรือลดความเสี่ยงจากเหตุการณ์ไม่แน่นอนและไม่พึงประสงค์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และก่อให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย อันจะส่งผลกระทบต่อโอกาสที่จะก่อให้เกิดความล้มเหลว และไม่บรรลุผลสำเร็จตามพันธกิจ ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ได้ โดยตระหนักถึงความสำคัญ ในการจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงให้เป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารและปฏิบัติงานเป็นแนวทาง ป้องกัน ลด บรรเทา ความผิดพลาด ความเสียหาย หรือความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรในอนาคต นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือช่วยเตือนภัย ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขปัญหา ในการดำเนินงานขององค์กร ให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้บริหารและปฏิบัติงานทุกท่าน จะได้ตระหนักและเห็นความสำคัญ ของการจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยงขององค์กร การนำแผนบริหาร ความเสี่ยงไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ พร้อมทั้งรายงานติดตาม ประเมินผล และข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนา การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพ และเอื้อประโยชน์สูงสุดต่อการปฏิบัติภารกิจของ องค์กรและสถาบันนิติบัญญัติต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
มีนาคม 2561

สารบัญ

คำนำ
สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 บทนำ

1 - 5

1. ความเป็นมา
2. ความสำคัญของการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง
3. บริบทของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
4. วัตถุประสงค์การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง

ส่วนที่ 2 แนวทางการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

6 - 8

ส่วนที่ 3 กระบวนการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

9 - 15

- ขั้นตอนการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ส่วนที่ 4 แผนบริหารความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

16 - 19

ส่วนที่ 5 การติดตามและประเมินผล

20 - 21

ส่วนที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอย่างต่อเนื่อง โดยองค์กรได้เล็งเห็นความสำคัญและตระหนักดีว่า การบริหารจัดการความเสี่ยง คือ เครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์ การประเมินความเสี่ยง การระบุความเสี่ยงและการกำหนดมาตรการ/กิจกรรมควบคุม เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงจากเหตุการณ์ไม่แน่นอนและไม่พึงประสงค์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และก่อให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า ที่จะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) อันก่อให้เกิดความล้มเหลว และไม่บรรลุผลสำเร็จตามพันธกิจ ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถูกกำหนดในแผนส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ประเด็นที่ 4 การส่งเสริมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) มาตรการที่ 1 เสริมสร้าง มาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน ซึ่งกำหนดแนวทางการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง เกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน และจัดทำรายงานวิเคราะห์และการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน

ทั้งนี้ ขั้นตอนการดำเนินการ มีหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง อย่างเหมาะสมตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ด้านคุณธรรม และความโปร่งใสที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ และส่งผลให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เป็นที่เชื่อถือศรัทธาและไว้วางใจในการดำเนินงานเป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม และบรรลุผลสำเร็จตามพันธกิจ ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ต่อไป

2. ความสำคัญของการจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง คือ กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและความคุ้มครองกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการการดำเนินการต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ

ความเสี่ยง คือ เหตุการณ์/การกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่งผลกระทบ หรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ตามที่ระบุในแผนปฏิบัติการประจำปีของส่วนราชการ

ระบบบริหารความเสี่ยงที่ดี

1. มีกระบวนการวางแผนและจัดทำเอกสารอย่างเป็นระบบ
2. มีการค้นหาและจัดการกับความเสี่ยงที่พบ โดยไม่หลบเลี่ยงปัญหา
3. หลังจากการประเมินความเสี่ยงขั้นต้นแล้ว ควรจะมีการทำซ้ำอีกตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อตรวจสอบความเสี่ยงเดิมและค้นหาความเสี่ยงใหม่ๆ อยู่เสมอ
4. มีหลักเกณฑ์ประเมินที่เป็นมาตรฐาน ครอบคลุมองค์ประกอบทุกส่วนขององค์กร
5. มีการจัดทำรายงานผลไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และนำเสนอต่อผู้บริหาร
6. ได้รับความสนใจและความร่วมมือจากบุคลากรภายในองค์กรทุกระดับ
7. บุคลากรภายในองค์กรทุกระดับเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์กร

ปัจจัยความสำเร็จของการจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

1. ได้รับการสนับสนุนในทุกๆ ด้าน และแรงผลักดันจากผู้บริหารทุกระดับอย่างจริงจัง
2. มีการฝึกอบรม/การแลกเปลี่ยนเรียนรู้/การพัฒนาองค์ความรู้ให้บุคลากรภายในองค์กร เข้าใจในหลักการของการจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงและตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
3. การจัดระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศให้เข้าถึงง่าย เอื้อต่อการจัดเก็บข้อมูล การรับ/ส่งข้อมูล การสำรองข้อมูล การสอบถาม ติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผลได้อย่างเป็นระบบ สะดวก รวดเร็ว
4. ได้รับความร่วมมือ ความร่วมแรงร่วมใจ การมีส่วนร่วมจากบุคลากรทุกคนในองค์กร
5. มีความตระหนักและเห็นความสำคัญ ตลอดจนการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงของบุคลากรทุกคนในองค์กร

3. บริบทของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อำนาจหน้าที่ (Authority)

- ◆ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2554 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภา
- ◆ อำนาจหน้าที่ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

วิสัยทัศน์ (Vision)

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง (High Performance Organization) เพื่อสนับสนุนบทบาทภารกิจของสถาบันนิติบัญญัติให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน

พันธกิจ (Mission)

1. สนับสนุนสถาบันนิติบัญญัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. สนับสนุนสถาบันนิติบัญญัติในเวทีประชาคมอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองและพัฒนาประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เป้าหมายองค์กร (Goal)

ประชาชน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถเข้าถึงการบริการที่ดีของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทันสมัย และตรงต่อความต้องการ (การบริการด้านเลขานุการ ด้านวิชาการและกฎหมาย ด้านอำนวยความสะดวกทั่วไป)

ค่านิยมองค์กร (Core Values)

1. มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน
2. มีจิตบริการในการให้บริการด้วยอัธยาศัยไมตรี
3. สมานสามัคคีในการทำงานร่วมกันเป็นทีม
4. รับผิดชอบในหน้าที่
5. รักดีต่อส่วนรวม ยึดมั่นต่อระบอบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

1. จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ โดยมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่เพื่อสนองคุณของแผ่นดิน รักษาประโยชน์ของประเทศชาติ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
2. ภักดีต่อองค์กร โดยเชิดชูองค์กร ปฏิบัติงานโดยยึดมั่นเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก รักษาความลับของทางราชการ อนุรักษ์วัฒนธรรมและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร รวมทั้งเคารพสถานที่และช่วยกันรักษาความสงบเรียบร้อยในองค์กร
3. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยมุ่งมั่นที่จะทำงานให้เกิดผลดีแก่องค์กรและประโยชน์ของส่วนรวม มีแบบแผน เป็นมืออาชีพ มีการทำงานร่วมกันอย่างเป็นทีมโดยยึดผลลัพธ์ขององค์กรเป็นหลัก และให้แล้วเสร็จตามกำหนดอย่างมีคุณภาพ ตลอดจนมีการติดตาม ตรวจสอบ วัตถุประสงค์ และค่าใช้จ่ายอย่างเป็นรูปธรรม
4. โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยเน้นการปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส มีกลไกให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องได้ และจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใต้กรอบของกฎหมาย
5. ซื่อสัตย์ สุจริต โดยยึดมั่นปฏิบัติตนให้อยู่ในหลักคุณธรรม มีความซื่อตรง ไม่คดโกง ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา กระทำแต่ความดี ละเว้นความชั่ว ไม่ประพฤติดนเป็นที่ยึดเหนี่ยวและไม่คิด ไม่พูด ไม่ทำในสิ่งที่ไม่ดี
6. กล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง โดยยึดมั่นในหลักการและถือปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ยึดหลักวิชาการและจรรยาวิชาชีพในการปฏิบัติงาน กล้าคิด กล้าทำ และกล้ารับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มุ่งที่จะกระทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม โดยปราศจากอคติ และไม่ยอมโอนอ่อนผ่อนตามอิทธิพลใดๆ
7. มีจิตให้บริการ โดยมีใจรักที่จะให้บริการด้วยความจริงใจ สุภาพ อ่อนโยน ยิ้มแย้มแจ่มใส ด้วยมิตรไมตรี มีความเอื้ออาทรต่อกัน ไม่นิ่งดูดาย และพร้อมให้บริการอยู่เสมอด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน โดยไม่หลบหลีกหรือเลี่ยงการให้บริการแก่ผู้มาติดต่อ
8. ไม่เลือกปฏิบัติ โดยการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลางทางการเมือง มุ่งที่จะปฏิบัติต่อผู้มาขอรับบริการด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ไม่ยึดระบบอุปถัมภ์และความใกล้ชิดส่วนตัวในการให้บริการ
9. เคารพซึ่งกันและกัน โดยการรู้จักสามัคคี ให้เกียรติกับสมาชิกรัฐสภา ประชาชน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานด้วยความจริงใจ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และไม่ก้าวก่ายสิทธิส่วนบุคคลหรือเรื่องส่วนตัวของผู้อื่น
10. เสียสละ โดยการทุ่มเทกายใจและอุทิศเวลาให้งานอย่างเต็มที่ เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานและผู้อื่นด้วยใจบริสุทธิ์ และมุ่งที่จะทำงานโดยไม่หวังอามิสสินจ้างหรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่นใด
11. พัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทั้งทางด้านวิชาการ ประสบการณ์ และวิทยาการใหม่ๆ ให้ทันโลก ทันการณ์อยู่เสมอ มุ่งที่จะพัฒนา ฝึกฝนตนให้เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีทักษะและเชี่ยวชาญในงาน สร้างสรรค์ผลงานให้เป็นที่ยอมรับ รวมทั้งพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงในสิ่งใหม่ๆ

12. ประหยัด โดยการใช้ทรัพย์สินของทางราชการให้เหมาะสม ถูกวิธี คุ่มค่า ไม่สิ้นเปลือง
สูญเปล่า รวมทั้งจัดการดูแลบำรุงรักษาทรัพย์สินทางราชการเสมือนเป็นของตน และ
ดำรงชีวิตอยู่อย่างพอเพียง สมฐานะ รู้จักประมาณตน ไม่ฟุ่มเฟือย

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues)

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาการให้ก้าวไปสู่การเป็น Digital Parliament & Smart Parliament
ยุทธศาสตร์ที่ 2 : เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือในเวทีประชาคมอาเซียนและ
รัฐสภาระหว่างประเทศ
ยุทธศาสตร์ที่ 3 : เสริมสร้างประชาธิปไตยและความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามแนวทาง
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ยกระดับศักยภาพบุคลากรให้มีขีดสมรรถนะสูง มีธรรมาภิบาลและความผาสุก
ในการปฏิบัติงาน

ผลผลิต (Output)

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีผลผลิต ดังนี้

- ผลผลิตที่ 1 : การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ เพื่อสนับสนุนกระบวนการด้านนิติบัญญัติ
ผลผลิตที่ 2 : ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เพื่อพัฒนาระบอบประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของประชาชน
ผลผลิตที่ 3 : สนับสนุนเพื่อการดำเนินงานในด้านนิติบัญญัติ
โครงการ : โครงการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่

4. วัตถุประสงค์การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

1. เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเข้าใจหลักการ ตระหนักเห็นความสำคัญและมีส่วนร่วม
ในการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
2. เพื่อให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีระบบบริหารความเสี่ยงเชิงบูรณาการ
ที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ พันธกิจขององค์กร
3. เพื่อให้มีแผนบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรที่ชัดเจน สามารถประเมินผล ควบคุมและ
ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ
4. เพื่อลดมูลเหตุหรือโอกาสที่ความเสี่ยงเกิดขึ้นกับองค์กรให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
5. เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการ/กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง
ให้เป็นไปตามเกณฑ์ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้
6. เพื่อจัดระบบสารสนเทศให้เอื้อต่อการรวบรวม จัดเก็บข้อมูล ติดตาม ควบคุมตรวจสอบ
การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร
7. เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้ทุกคนมีแนวคิดและสามารถประยุกต์นำระบบการบริหาร
ความเสี่ยงไปใช้กับการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ส่วนที่ 2 แนวทางการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

1. แนวทางการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 กำหนดในแผนส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ประเด็นที่ 4 การส่งเสริมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) มาตรการที่ 1 เสริมสร้างมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ในหน่วยงาน ซึ่งกำหนดแนวทางการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน และจัดทำรายงานวิเคราะห์และการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ด้านคุณธรรม และความโปร่งใสที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ และส่งผลให้ส่วนราชการ สังกัดรัฐสภาเป็นที่เชื่อถือศรัทธา และไว้วางใจในการดำเนินงานเป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม และบรรลุผลสำเร็จตามพันธกิจ ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ต่อไป

โดยขั้นตอนการดำเนินการ หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ประเมินและจัดการความเสี่ยง อย่างเหมาะสม ตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) คือ

1. การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (Objective Setting)
2. การระบุความเสี่ยงต่างๆ (Event Identification)
3. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
4. กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (Risk Response)
5. กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (Control Activities)
6. ข้อมูลและการสื่อสารด้านบริหารความเสี่ยง (Information and Communication)
7. การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยงต่างๆ (Monitoring)

ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์เพื่อระบุความเสี่ยงต่างๆ อาจพิจารณาจากปัจจัยเสี่ยงในหลายด้าน ดังนี้

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) เกี่ยวข้องกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจ ในภาพรวม โดยความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ และเหตุการณ์ภายนอก ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไม่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/วิสัยทัศน์ หรือเกิดจากการกำหนดกลยุทธ์ที่ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนหรือการร่วมมือกับองค์กรอิสระ ทำให้ขาดการยอมรับและไม่ได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือการตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง หรือเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจผิดพลาด หรือนำการตัดสินใจนั้นมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง

□ **ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O)** เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร/กระบวนการ/เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

□ **ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F)** เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ และการเงิน เช่น การบริหารการเงินไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงิน ดังกล่าว

□ **ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C)** เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงนั้น นอกจากส่วนราชการจะพิจารณาปัจจัยเสี่ยงจากด้านต่างๆ แล้ว ส่วนราชการต้องนำแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้าน โดยเฉพาะหลักความโปร่งใส (Transparency) คือ ต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นไปโดยง่าย ได้แก่

1. หลักประสิทธิผล (Effectiveness) : ต้องมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร มีการวางแผนเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและอยู่ในระดับที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชน สร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน มีการจัดการความเสี่ยงและมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ รวมถึงมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) : ในการปฏิบัติงานต้องมีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดผลผลิตภาพ คำนึงการลงทุนและบังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม รวมทั้งต้องมีการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่าย ตลอดจนยกเลิกรากิจที่ล้าสมัยและไม่มีความจำเป็น

3. หลักการตอบสนอง (Responsiveness) : ต้องสามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลาย และมีความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม

4. หลักการรับผิดชอบ (Accountability) : ในการปฏิบัติงานต้องสามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งต้องมีการจัดวางระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการให้คณให้โทษ ตลอดจนมีการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

5. หลักความโปร่งใส (Transparency) : ต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นไปได้โดยง่าย

6. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) : ต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแก้ไขปัญหาร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงาน และร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน

7. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) : ในการปฏิบัติงานควรมีการมอบอำนาจและกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการโอนถ่ายบทบาทและภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภาคส่วนอื่นๆ ในสังคม

8. หลักนิติธรรม (Rule of Law) : ต้องใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่างๆ

9. หลักความเสมอภาค (Equity) : ต้องให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งแยกด้าน ชาย/หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม และอื่นๆ นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงโอกาสความทัดเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสในสังคม

10. หลักการมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) : ในการปฏิบัติงานต้องมีกระบวนการในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจะต้องไม่มีข้อคัดค้านที่หาข้อยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ

ส่วนที่ 3 : กระบวนการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีขั้นตอนการดำเนินการ หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ประเมินและจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) คือ

1. การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (Objective Setting)
2. การระบุความเสี่ยงต่างๆ (Event Identification)
3. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
4. กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (Risk Response)
5. กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (Control Activities)
6. ข้อมูลและการสื่อสารด้านบริหารความเสี่ยง (Information and Communication)
7. การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยงต่างๆ (Monitoring)

โดยมีรายละเอียดกระบวนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (Objective Setting)

1.1 วัตถุประสงค์การดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง

เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ด้านคุณธรรมและความโปร่งใสที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ และส่งผลให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาเป็นที่เชื่อถือศรัทธาและไว้วางใจในการดำเนินงานเป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม และบรรลุผลสำเร็จตามพันธกิจ ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ต่อไป

1.2 การพิจารณาแนวทางในการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จะต้องมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงและแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงในด้านเสริมสร้างมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 2 การระบุความเสี่ยง (Event Identification)

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยง ต้องนำแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้าน โดยเฉพาะหลักความโปร่งใส (Transparency) คือ ต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นไปได้โดยง่าย

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

3.1 ใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนจากระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Opportunity หรือ Likelihood) มาเป็นเครื่องมือในการประเมินความเสี่ยงและกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้จัดการกับความเสี่ยง โดยระบุประเด็น/องค์ประกอบที่พิจารณาของความรุนแรงของผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

- ระดับที่ 5 = สูงมาก
- ระดับที่ 4 = สูง
- ระดับที่ 3 = ปานกลาง
- ระดับที่ 2 = น้อย
- ระดับที่ 1 = น้อยมาก

โดย **ระดับความเสี่ยง = ระดับโอกาส X ระดับผลกระทบ**

ทั้งนี้ สำนักงานได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงในแต่ละระดับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ช่องระดับโอกาส ใช้ระบุโอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดจากความเสียหาย โดยประเมินจาก

ช่องระดับ คะแนน	โอกาสที่จะ เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	1 เดือนต่อครั้ง หรือมากกว่า
4	สูง	3 เดือนต่อครั้ง หรือมากกว่า
3	ปานกลาง	6 เดือนต่อครั้ง หรือมากกว่า
2	น้อย	9 เดือนต่อครั้ง หรือมากกว่า
1	น้อยมาก	12 เดือนต่อครั้ง หรือมากกว่า

2. ช่องระดับผลกระทบ ใช้ระบุผลกระทบที่จะเกิดจากความเสียหาย โดยประเมินจากเกณฑ์ ดังนี้

2.1 กรณีผลกระทบที่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้

ช่องระดับ คะแนน	ผลกระทบ	คำนิยาม
5	สูงมาก	เกิดความเสียหายเป็นจำนวนเงิน มากกว่า 1 ล้านบาท
4	สูง	เกิดความเสียหายเป็นจำนวนเงิน ระหว่าง 2.5 แสนบาทขึ้นไป ถึง 1 ล้านบาท
3	ปานกลาง	เกิดความเสียหายเป็นจำนวนเงิน ระหว่าง 5 หมื่นบาทขึ้นไป ถึง 2.5 แสนบาท
2	น้อย	เกิดความเสียหายเป็นจำนวนเงิน ระหว่าง 1 หมื่นบาทขึ้นไป ถึง 5 หมื่นบาท
1	น้อยมาก	เกิดความเสียหายเป็นจำนวนเงิน ไม่เกิน 1 หมื่นบาท

2.2 กรณีที่ส่งผลกระทบต่อด้านกลยุทธ์

ช่องระดับ คะแนน	ผลกระทบ	คำนิยาม
5	สูงมาก	มีผลกระทบต่อเป้าหมายและชื่อเสียงขององค์กรในระดับสูงมาก
4	สูง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายและชื่อเสียงขององค์กรในระดับสูง
3	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายบางเป้าหมายและชื่อเสียงขององค์กรบ้าง
2	น้อย	มีผลกระทบต่อเป้าหมายและชื่อเสียงขององค์กรน้อย
1	น้อยมาก	แทบไม่มีผลกระทบต่อเป้าหมายและชื่อเสียงขององค์กรเลย

2.3 กรณีผลกระทบต่อด้านการดำเนินงาน (ความเชื่อถือต่อผู้รับบริการ)

ช่องระดับ คะแนน	ผลกระทบ	คำนิยาม
5	สูงมาก	กระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรและความพึงพอใจของผู้รับบริการมากที่สุด
4	สูง	กระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรและความพึงพอใจของผู้รับบริการมาก
3	ปานกลาง	กระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรและความพึงพอใจของผู้รับบริการปานกลาง
2	น้อย	กระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรและความพึงพอใจของผู้รับบริการน้อย
1	น้อยมาก	กระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรและความพึงพอใจของผู้รับบริการน้อยมาก

จากนั้น นำความเสี่ยงที่ได้จากการระบุความเสี่ยงที่วิเคราะห์มาประเมินความเสี่ยง โดยพิจารณาตามประเภทของความเสี่ยง ได้แก่

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S)
2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O)
3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F)
4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C)

3.2 จัดทำแผนผังระดับความเสี่ยง (Risk Matrix)

แผนผังเมทริกซ์แสดงระดับความเสี่ยง (Risk Matrix) ที่กำหนดขึ้นนี้ เป็นการแสดงให้เห็นถึงระดับความความเสี่ยงที่เกิดขึ้น เพื่อใช้ในการในการตรวจติดตามและประเมินการบริหารความเสี่ยง โดยแกนตั้ง คือ ระดับผลกระทบ ส่วนแกนนอน คือ ระดับโอกาส และได้จัดกลุ่มของระดับความเสี่ยงออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

- กลุ่มที่ 4 ระดับความเสี่ยงสูงมาก (สีแดง)
- กลุ่มที่ 3 ระดับความเสี่ยงสูง (สีเหลือง)
- กลุ่มที่ 2 ระดับความเสี่ยงปานกลาง (สีเขียว)
- กลุ่มที่ 1 ระดับความเสี่ยงต่ำ (สีขาว)

การจัดทำแผนผังแสดงระดับความเสี่ยง จะช่วยตัดสินใจในการวางแผนบริหารความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมและเห็นว่า เมื่อรวมทุกปัจจัยเสี่ยงแล้วการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยงว่าปัจจัยเสี่ยงใดควรได้รับการจัดการก่อน - หลังตามระดับความเสี่ยง จะคำนวณได้จาก

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{ระดับโอกาส} \times \text{ระดับผลกระทบ}$$

โดยระดับความเสี่ยงจะแบ่งออกเป็น 4 ระดับตามระดับคะแนน ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนน	ความหมาย
ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme)	ระดับความเสี่ยง 17 - 25	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้อง เร่งจัดการกับความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ ยอมรับได้ทันที
ระดับความเสี่ยงสูง (High)	ระดับความเสี่ยง 10 - 16	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องมี มาตรการจัดการความเสี่ยงเพื่อให้ความเสี่ยง อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium)	ระดับความเสี่ยง 4 - 9	ระดับที่พอยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุม เพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้าย ไปยังระดับที่รับไม่ได้
ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low)	ระดับความเสี่ยง < หรือ = 3	ระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการควบคุม ความเสี่ยง ไม่ต้องมีมาตรการจัดการเพิ่มเติม

ทั้งนี้ สามารถแสดงเป็นแผนผังเมทริกซ์แสดงระดับความเสี่ยง (Risk Matrix) ได้ดังนี้

ผลกระทบ	5	m	h	h	e	e
	4	m	m	h	h	e
	3	l	m	m	h	h
	2	l	m	m	m	h
	1	l	l	l	m	m
		1	2	3	4	5

โอกาส

	ระดับความเสี่ยงสูงมาก	ค่าระหว่าง 17 - 25
	ระดับความเสี่ยงสูง	ค่าระหว่าง 10 - 16
	ระดับความเสี่ยงปานกลาง	ค่าระหว่าง 4 - 9
	ระดับความเสี่ยงต่ำ	ค่าระหว่าง 0 - 3

ขั้นตอนที่ 4 กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (Risk Response)

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) ได้มีการประมาณการระดับความเสี่ยงว่าสามารถยอมรับได้หรือไม่ โดยได้ตั้งหลักเกณฑ์ระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ ดังนี้

เกณฑ์ระดับสี	ความหมาย	ระดับความเสี่ยง
สีขาว	ไม่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง เป็นความเสี่ยงซึ่งยังไม่สามารถดำเนินการบริหารจัดการได้ จนกว่าจะมีความพร้อมหรือถึงกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม ดังนั้น จึงยังไม่สามารถรายงานความคืบหน้าได้ (ร้อยละ 0 - 19)	ไม่ยอมรับความเสี่ยง
สีแดง	มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง แต่การดำเนินงานตามมาตรการยังไม่มีคืบหน้าเท่าที่ควร (ร้อยละ 20 - 39)	ไม่ยอมรับความเสี่ยง
สีเหลือง	มีความคืบหน้าในการดำเนินการตามมาตรการบางส่วน (ร้อยละ 40 - 69) มาตรการควบคุมความเสี่ยงในแผนยังไม่เหมาะสม ไม่เพียงพอ มีความจำเป็นต้องกำหนดมาตรการเพิ่มเติม มีหลักฐานแสดงผลการบริหารความเสี่ยงไม่ครบถ้วน รวมไปถึงยังมีเหตุการณ์ข้อผิดพลาดบางประการเกิดขึ้นกับองค์กร	ไม่ยอมรับความเสี่ยง
สีเขียว	มีความคืบหน้าในการดำเนินการตามมาตรการดี (ร้อยละ 70 - 79) มาตรการควบคุมความเสี่ยงเหมาะสม เพียงพอ มีหลักฐานแสดงผลการบริหารความเสี่ยงครบถ้วน รวมถึง มีเหตุการณ์เล็กน้อย แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อสร้างความเสียหายอย่างรุนแรงเกิดขึ้นกับองค์กร	ยอมรับความเสี่ยง
สีน้ำเงิน	มีความคืบหน้าในการดำเนินการตามมาตรการดีมาก (80 - 100) มาตรการควบคุมความเสี่ยงเหมาะสม เพียงพอ มีหลักฐานแสดงผลการบริหารความเสี่ยงครบถ้วน รวมถึงไม่มีเหตุการณ์ใดๆ ส่งผลกระทบต่อสร้างความเสียหายเกิดขึ้นกับองค์กร	ยอมรับความเสี่ยง

หลักเกณฑ์ระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ดังกล่าวข้างต้น ใช้เป็นหลักการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง (Risk Analysis) ที่มีอยู่ปัจจุบัน และหลังจากได้มีการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงแล้วว่า ระดับความเสี่ยงที่มีอยู่ยอมรับได้หรือไม่ หากยอมรับได้แสดงว่ามาตรการ/กิจกรรมควบคุมที่มีอยู่เพียงพอแล้วที่จะควบคุม หรือจัดการความเสี่ยงนั้น สิ่งที่ต้องดำเนินการ คือ การรักษาให้มาตรการ/กิจกรรมควบคุมเหล่านั้นมีการปฏิบัติจริง กรณีผลวิเคราะห์พบว่าเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ องค์กรต้องหาทางจัดการด้วยวิธีการต่างๆ คือ

กลยุทธ์ที่ใช้สำหรับจัดการแต่ละความเสี่ยง มีดังนี้

1. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง : การปฏิเสธและหลีกเลี่ยงโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง โดยหยุดยกเลิก หรือเปลี่ยนแปลงมาตรการหรือกิจกรรมที่จะนำไปสู่เหตุการณ์ที่อาจจะเป็นหรือเกิดความเสี่ยงขึ้น
2. การควบคุมความสูญเสีย : การพยายามลดโอกาส หรือความเป็นไปได้ รวมถึงลดระดับผลกระทบหรือความรุนแรงของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยเพิ่มหรือเปลี่ยนแปลงขั้นตอนบางส่วน ของมาตรการหรือกิจกรรมที่นำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง รวมถึงลดความน่าจะเป็นที่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยงจะเกิดขึ้น

3. การรับความเสี่ยงไว้เอง : หากวิเคราะห์แล้วเห็นว่า ไม่มีวิธีการจัดการความเสี่ยงใดเลยที่เหมาะสม เนื่องจากต้นทุนการจัดการความเสี่ยงสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับ อาจต้องยอมรับความเสี่ยงไว้เอง แต่ควรมีมาตรการในการติดตามความเสี่ยงอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่อาจจะเกิดขึ้น

4. การถ่ายโอนความเสี่ยง : ยกภาระในการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยงและการจัดการกับความเสี่ยงให้ผู้อื่น เช่น การทำประกันภัย หรือจัดจ้างผู้อื่นเพื่อดำเนินการแทน เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 5 กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (Control Activities)

เป็นการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่ผ่านการประเมินในขั้นตอนที่ 3 ซึ่งมีระดับความเสี่ยงสูงมาก หรืออยู่ในระดับสูงกว่าที่องค์กรจะยอมรับได้ โดยมีการกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงและประเด็นอื่นที่มีนัยสำคัญ ดังนี้

1. ความเสี่ยง : ปัจจัยเสี่ยงในแต่ละด้านจะนำมาบริหารความเสี่ยง
2. มาตรการตอบสนองความเสี่ยง : เป็นมาตรการที่กำหนดขึ้น เพื่อดำเนินการในแต่ละความเสี่ยงที่เกิดขึ้น เพื่อลด บรรเทา หรือป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นตามแนวทางการจัดการความเสี่ยง
3. ตัวชี้วัดความเสี่ยง : เป้าหมาย/ผลสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการตอบสนองความเสี่ยง ซึ่งเป็นการกำหนดเป้าหมาย/ผลสำเร็จของกิจกรรมในข้อ 2
4. การจัดการความเสี่ยง : เป็นการระบุวิธีการหรือกลยุทธ์ที่ต้องใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
5. ตารางปฏิทินการปฏิบัติงาน : เป็นการแสดงระยะเวลาการดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมประจำปีงบประมาณ
6. ผู้รับผิดชอบ : เป็นการกำหนดผู้รับผิดชอบในดำเนินการของแต่ละมาตรการตอบสนองความเสี่ยง ซึ่งอาจเป็นหน่วยงานหรือตัวบุคคลที่รับผิดชอบ

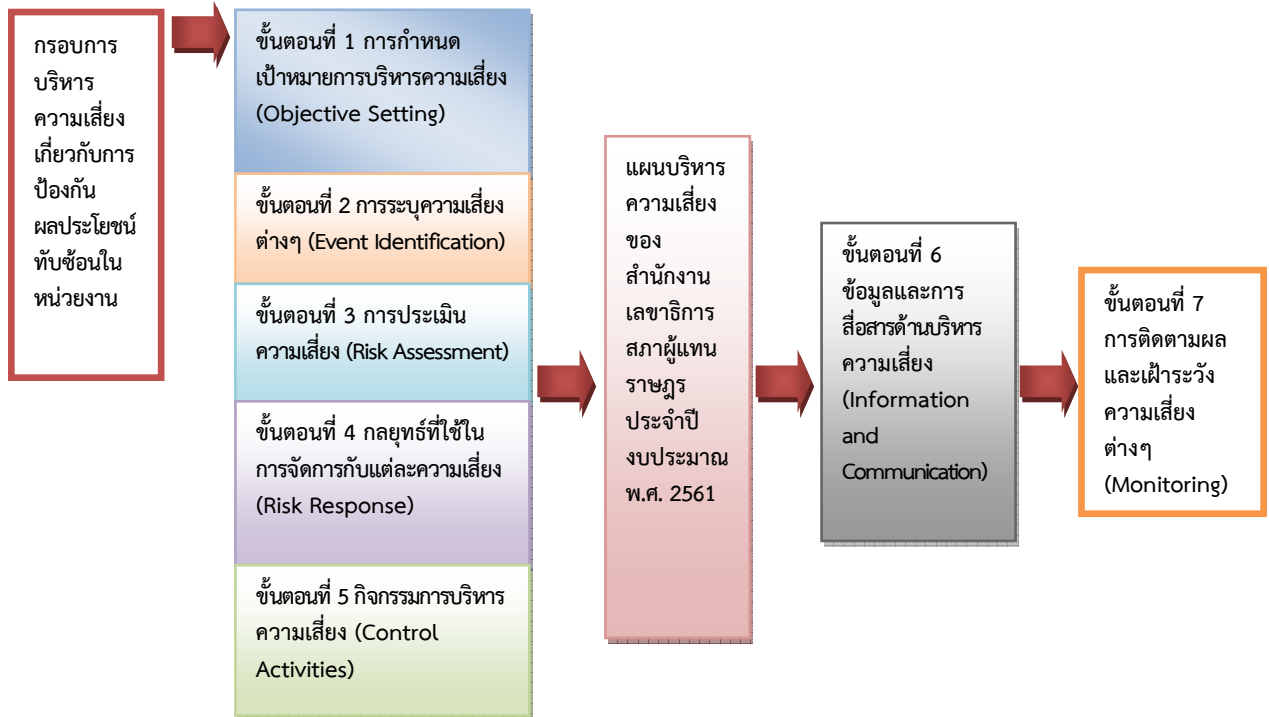
ขั้นตอนที่ 6 ข้อมูลและการสื่อสารด้านบริหารความเสี่ยง (Information and Communication)

มีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับแผนบริหารความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ให้ทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและบุคลากรทุกคนในสังกัดทราบ โดยการแจ้งเวียนให้ทราบโดยทั่วกันและเผยแพร่ผ่านระบบอินทราเน็ตภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้นำแผนบริหารความเสี่ยงไปดำเนินการตามที่ได้กำหนดไว้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 7 การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยงต่างๆ (Monitoring)

เป็นขั้นตอนของการติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง โดยสำนักนโยบายและแผน ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด และมีการรายงานความคืบหน้าการดำเนินการดังกล่าวเสนอต่อเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

แผนภาพ 1 กระบวนการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ส่วนที่ 4 แผนบริหารความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ความเสี่ยง (Risk)	ประเภท ความเสี่ยง				มาตรการตอบสนองความเสี่ยง (Risk Responses)	ตัวชี้วัดผลผลิต (Output) มาตรการตอบสนองความเสี่ยง	ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome) มาตรการตอบสนองความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง			การจัดการ ความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	s	o	f	c				OP	IM	TR			
	1. ผู้บริหาร บุคลากร และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอาจใช้อำนาจเพื่อเรียกรับผลประโยชน์/ การให้และการรับของขวัญ สินน้ำใจเพื่อผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน	/	/	/				/	1. มีการปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือระเบียบของส่วนราชการ เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน 2. มีการประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานของเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร 3. มีการประกาศนโยบายการปฏิบัติงานให้ปลอดจากการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน 4. มีการจัดทำแนวทางเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการจัดซื้อจัดจ้าง	1. ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือระเบียบของส่วนราชการ ได้รับการปรับปรุง เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน 2. ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานของเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 1 ฉบับ 3. ประกาศนโยบายการปฏิบัติงานให้ปลอดจากการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน จำนวน 1 ฉบับ 4. รายงานแนวทางเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 1 ฉบับ			

ความเสี่ยง (Risk)	ประเภท ความเสี่ยง				มาตรการตอบสนองความเสี่ยง (Risk Responses)	ตัวชี้วัดผลผลิต (Output) มาตรการตอบสนองความเสี่ยง	ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome) มาตรการตอบสนองความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง			การจัดการ ความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	s	o	f	c				OP	IM	TR			
	2. ผู้บริหาร บุคลากร และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กฎระเบียบเกี่ยวกับกรณีผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่	/	/	/				/	1. มีโครงการ/กิจกรรมในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อนในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	1. จัดโครงการ/กิจกรรมในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อนในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร อย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรม			
					2. มีการจัดทำคู่มือเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่	2. คู่มือเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน จำนวน 1 ฉบับ							สำนักนโยบายและแผน
					3. มีการเผยแพร่คู่มือเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนให้กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่	3. เผยแพร่คู่มือเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน จำนวน 1 ช่องทาง							สำนักนโยบายและแผน

ความเสี่ยง (Risk)	ประเภท ความเสี่ยง				มาตรการตอบสนองความเสี่ยง (Risk Responses)	ตัวชี้วัดผลผลิต (Output) มาตรการตอบสนองความเสี่ยง	ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome) มาตรการตอบสนองความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง			การจัดการ ความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	s	o	f	c				OP	IM	TR			
					4. มีการจัดทำแผนป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตของ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทน ราษฎร พ.ศ. 2561 และเผยแพร่ ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานทราบ เพื่อป้องกันการทุจริตในการ ปฏิบัติงาน	4. แผนป้องกันและปราบปราม การทุจริตของสำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 จำนวน 1 ฉบับ						สำนักนโยบาย และแผน	
					5. มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ ทับซ้อน	5. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ เพื่อ สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน อย่างน้อย 1 ช่องทาง						สำนักนโยบาย และแผน	
3. ข้าราชการไม่เห็น ความสำคัญของ การมีค่านิยมด้าน คุณ ธรรม และ มาตรฐาน ทาง จริยธรรม	/		/		1. มีการส่งเสริมเพื่อเสริมสร้าง ค่านิยมด้านคุณธรรม มาตรฐาน ทางจริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงาน	1. จัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมด้าน คุณธรรม มาตรฐานทางจริยธรรม ให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน อย่างน้อย 1 กิจกรรม	ผู้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมไม่น้อย กว่าร้อยละ 70 มีความรู้เรื่อง ค่านิยมด้านคุณธรรมและมาตรฐาน ทางจริยธรรม	5	4	20	ลด/ควบคุม ความเสี่ยง	ม.ย.- ก.ย. 61	สำนักพัฒนา บุคลากร
					2. มีช่องทางการร้องเรียน เมื่อพบ พฤติกรรมที่นำไปสู่การเกิด ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการ ทุจริตในหน่วยงาน	2. ช่องทางการร้องเรียน เมื่อพบ พฤติกรรมที่นำไปสู่การเกิด ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการ ทุจริตในหน่วยงาน อย่างน้อย 1 ช่องทาง						ทุกสำนัก/ กลุ่ม/กลุ่มงาน	

ความเสี่ยง (Risk)	ประเภท ความเสี่ยง				มาตรการตอบสนองความเสี่ยง (Risk Responses)	ตัวชี้วัดผลผลิต (Output) มาตรการตอบสนองความเสี่ยง	ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome) มาตรการตอบสนองความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง			การจัดการ ความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	s	o	f	c				OP	IM	TR			
					3. มีการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเฝ้าระวัง และการสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ	3. สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเฝ้าระวัง และการสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ							สำนักนโยบาย และแผน

ส่วนที่ 5 การติดตามและประเมินผล

เพื่อให้แผนบริหารความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 บรรลุผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง จึงมีความจำเป็นที่ผู้รับผิดชอบจะต้องติดตามและประเมินผลภายหลังจากดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง และทำการสอบถามว่ามาตรการ/กิจกรรมควบคุมในแผนบริหารความเสี่ยงใดมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ก็ให้คงดำเนินการต่อไป หรืออาจจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย หรือเหมาะสมกับสถานการณ์ให้เสนอขอปรับเปลี่ยนเป็นกรณีๆ ไป โดยกำหนดให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบจะต้องติดตามผลและรายงานผลการดำเนินงาน โดยจัดทำแบบรายงาน และกำหนดความถี่เพื่อสอบถามความเสี่ยง**ทุกไตรมาส** เพื่อดูว่าความเสี่ยงใดอยู่ในระดับที่ยอมรับได้แล้ว หรือมีความเสี่ยงใหม่เพิ่มขึ้นมาอีกหรือไม่

ในการดำเนินการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานของหน่วยงานผู้รับผิชอบนำมาตรการบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรต่อสำนักนโยบายและแผน เพื่อวิเคราะห์และรายงานผลการติดตามและตรวจสอบให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา เพื่อให้สามารถมั่นใจได้ว่ามาตรการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดขึ้น มีประสิทธิภาพเพียงพอ สามารถลด ควบคุม หรือบรรเทาความเสี่ยงอันจะเกิดกับองค์กรได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยระบุความคืบหน้าผลการดำเนินงานของมาตรการการจัดการความเสี่ยง (ร้อยละความสำเร็จ เปรียบเทียบกับแผน) ปัญหา แนวทางการแก้ไข และผู้ที่ทำการสอบถาม เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถดำเนินการติดตาม และตรวจสอบมาตรการตอบสนองความเสี่ยงว่า มีความเหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงพอ เพื่อให้สามารถลด บรรเทาหรือควบคุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับการปฏิบัติงานให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ ทั้งนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบนำแผนบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติต้องรายงานผลการดำเนินการ โดยกำหนดความถี่เพื่อสอบถาม**ทุกไตรมาส** เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและสามารถบริหารความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที

แบบรายงานการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงแผนงาน/โครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

สำนัก/กลุ่ม/กลุ่มงาน..... โทรศัพท์ / โทรสาร.....

ความเสี่ยง	มาตรการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	ผลการ ดำเนินงานตาม ผลผลิตที่ กำหนด	แผน /ผล	ระยะเวลาการติดตามผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2561												ผลการ ดำเนินงาน ตามผลลัพธ์ ที่กำหนด	ความสำเร็จ เปรียบเทียบกับ ผลลัพธ์ ที่กำหนด(%)	ระดับ ความเสี่ยง ที่เหลืออยู่			ปัญหา/แนวทาง แก้ไข/ ข้อเสนอแนะ
				ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4					OP	IM	TR	
				ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.						
1.....			แผน																		
			ผล																		
2.....			แผน																		
			ผล																		
3.....			แผน																		
			ผล																		
4.....			แผน																		
			ผล																		
5.....			แผน																		
			ผล																		
6. ความเสี่ยงที่ เกิดขึ้นใหม่ (ถ้ามี)			แผน																		
			ผล																		

(ลงชื่อผู้รายงาน) ผู้รายงาน (.....)

(ลงชื่อผู้ตรวจสอบ) ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน (.....)

ผู้อำนวยการสำนัก (.....)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (.....)

